

LUNDS
UNIVERSITET

Det strategiska partnerskapet EU – Kina 2016

En idéanalys av tre europeiska röster om EU:s nuvarande politiska relation till Kina.

Röster i fokus: Cecilia Malmström, Jean- Claude Juncker och Martin Schulz

Kandidatprogram i Europastudier med humanistisk profil

Institutionen för Språk och Litteratur – VT 2016

C-uppsats 15 hp

Författare: Astrid Johansson

Handledare: Mattias Novak

Abstract

China and the European Union have today a central position in the world. Their ambition is to create a wider togetherness and broader links between one and other. There are no doubts that the bilateral relation has a major significance economically, strategically and politically.

But there are many obstacles of major importance for the partnership to agree on a deeper level of engagement. In this thesis the aim is to focus on the opinion of three voices by three European politicians and analyse their view of EU's political partnership to China. In the analysis the focus will be on searching for components of "soft power". A concept in political science which says that power is achieved through diplomacy and good political relations. The purpose is to find out what these three European politicians' ambitions are for the future of the strategic partnership EU - China. To find out where there are components of soft power and what their criticism is against China's foreign policies.

Nyckelord

Kina, EU, strategiskt partnerskap, globalisering, mjuk makt.

Innehållsförteckning

Kapitel 1 Inledning, syfte och disposition.....	1
1.1 Inledning.....	1
1.2 Syfte.....	2
1.3 Disposition och förkortningar.....	2
1.4 Avgränsningar	3
1.5 Exempel på tidigare forskning.....	3
Kapitel 2 Metoder, material och teoretiska begrepp	5
2.1 Metod – Idé och ideologi analys.....	5
2.2 Material.....	6
2.2.1 China EU- a partnership for reform – Tal av Cecilia Malmström, 28 januari 2016..	6
2.2.2 The EU and China: A solid partnership- Tal av Jean Claude Juncker, 29 juni 2015	7
2.2.3 Marking the 40th anniversary of the EU- China relations : what next?- Tal av Martin Schulz, 18 mars 2015	7
2.3 Uppsatsens centrala teoretiska begrepp	7
2.3.1. Interdependens	7
2.3.2 Global governance (Global styrning).....	8
2.3.3. Hård och mjuk makt.....	8
Kapitel 3 Bakgrundsteckning	9
3.1 Kort historik.....	9
3.2 EU och Kina under 2000-talet	10
3.3 Generella förändringar i det politiska beteendet i relationen EU- Kina	11
Kapitel 4 Analys.....	13
4.1 China Eu- a partnership for reform- Tal av Cecilia Malmström	13
4.2 The EU and China: A solid partnership- Tal av Jean Claude Juncker	16
4.3 Marking the 40th anniversary of the Eu- China relations : what next? Tal av Martin Schulz	18
Kapitel 5 Slutdiskussion.....	20
Kapitel 6 Sammanfattande slutsatser	22
Förslag på vidare forskning	24
Bilagor.....	25
Källförteckning.....	26

Kapitel 1 Inledning, syfte och disposition

1.1 Inledning

Den Europeiska gemenskapen (EG) och Kina knöt sina första diplomatiska band år 1975. Sedan dess har Kina vuxit sig ekonomiskt starkare och EG har omvandlats till EU med betydligt fler medlemmar. 2015 var året då dessa diplomatiska relationer fyllde 40 år. Det finns ett brett spektrum av politiska frågor kring vad man kan studera om denna relativt nya relation. I denna uppsats kommer fokus för analysen ligga på tre centrala europeiska politikernas röster om EU- Kina relationen, i syfte av att urskilja hur de förklarar EU:s roll i partnerskapet gentemot Kina. Vad utstrålar de för politisk ambition i sin retorik? Vad finns det för eventuell kritik mot vad Kina gör som global aktör?

Relevansen för en studie om relationen mellan EU och Kina är hög då det är en relation som kommer att bredda sig de närmsta decennierna. Utvecklingskurvan för Kina de senaste 40 åren saknar motstycke om man jämför den med andra regioner/staters moderniseringsprocesser. Därför är en god relation till Kina viktigt för EU att skapa inför framtiden. Det finns även i Kinas intresse att som relativt ny global aktör skapa allierade, handelsförbindelser och goda diplomatiska relationer.

I studier inom internationella relationer och om politiska förbindelser finns begreppen hård och mjuk makt vilket är ett tillvägagångssätt att beskriva hur, vad och varför politiska aktörer agerar som de gör. Med dessa begrepp kan man kartlägga och förstå i ett bredare perspektiv varför vissa politiska ambitioner existerar eller varför vissa politiska beslut tas. I EU:s fall är den mjuka makten essentiell i sin representation och ansiktet utåt mot omvärlden. Representationen fyller en funktion i form av mjuk makt som speglar EU:s politiska historia som liberal och fredbevarande. Därför har jag valt att i mitt material söka efter retoriska komponenter som utmärkes av mjuk makt.

1.2 Syfte

Uppsatsens syfte är att utifrån tre tal kartlägga och analytiska diskutera tre europeiska politikernas ¹ syn på EU:s samarbete med Kina. Med hjälp av en idé och ideologi analys kommer fokuset ligga på deras idéer och argument, inklusive politiska normer och värderingar vilka genomsyrar deras syn på EU:s samarbete så som de beskriver i sina tal med Kina.

Normer och värderingar brukar inom samhällsvetenskap och humaniora associeras med begreppet mjuk makt. Diskussionen kring sambandet mellan politiska idéer och mjuk makt kommer utgöra uppsatsen teoretiska grund. Detta finner jag vara relevant för att kartlägga politikernas ambitioner, så som de framställer dem i sina tal.

Utifrån mitt syfte är målsättningen att svara dessa grundläggande frågor:

- Vad är politikernas ambition inför framtiden för partnerskapet EU- Kina som beskrivs i deras tal?
- Vad i innehållet i deras retorik kan man relatera till komponenter av mjuk makt?
- Vad finns det för eventuell kritik om Kinas utrikespolitiska agerande?

1.3 Disposition och förkortningar

Uppsatsen består av fem kapitel. Kapitel två beskriver idé och ideologianalys metoden, samt de centrala teoretiska begrepp som återkommer i analysen av materialet. I kapitel tre kommer en kort historik om EU- Kina relationen vars startskott ägde rum 1975. Även en beskrivning av de förändringar som skett politiskt mellan EU och Kina beskrivs i kapitel tre. Detta är av relevans inför analysen. I kapitel fyra sker analysen av de tre talen. Inför varje tal presenteras de centrala budskapen i talen i syfte av att skapa en översikt. De tre centrala budskapen svarar kort om vad politikerna i deras tal tycker, tänker och vill ². Dessa tre punkter som presenteras i början inför varje tal är punkter som senare diskuteras vidare i analysen. Kapitel fem inkluderar en avslutande slutdiskussion. I kapitel sex avslutas uppsatsen med sammanfattande slutsatser.

Förkortningar:

Mänskliga rättigheter – MR

Markands ekonomisk status – MES

---

¹ Cecilia Malmström, Jean Claude Juncker och Martin Schulz

² Skall efterlikna deras seriösa politiska strävan, ambition och vilja

Non-governmental- organisations- NGO
 Europeiska gemenskapen – EG
 Intellectual Property Rights - IPR

1.4 Avgränsningar

EU- Kinas partnerskap och politiska relation är ett ämne där ekonomiska, historiska, kulturella aspekter skulle kunna studeras och analyseras mycket brett. Därför är denna politiska relation ett tacksamt ämne att studera, utmaningen blir istället att konkretisera det.

Denna uppsats handlar om de idéer och politiska ambitioner som målas upp i tre europeiska politikernas tal. Där målet är att analysera deras ambition, strävan och vilja om partnerskapet mellan EU och Kina. På grund av min programtillhörighet till Europastudier förblir mitt fokus på EU och europeiska röster. Därav valet att endast förhålla mig till europeiska politikernas röster, och inte kinesiska politikernas röster.

Materialet är avgränsat till de tre tal som ägde rum från mars 2015 till januari 2016. De hålls av tre enskilda politiska aktörer som vardera kartlägger ambitioner såväl som faktiska mål för en framtida relation parterna emellan. Det är viktigt att ha i åtanke vid läsande av detta arbete att EU - Kina strategiska partnerskap och deras politiska relation är ett brett område där många synvinklar och perspektiv kan tas med i debatten.

1.5 Exempel på tidigare forskning

Nedan följer exempel på aktuell forskning som har betydelse för detta arbete, samt för att ge en överblick över de olika områden som har forskats om kring Kinas relation till omvärlden samt EU.

Vid den statsvetenskapliga institutionen vid Lunds universitet publicerade Patricia Hovander och Tobias Borrström 2015 uppsatsen ”*Civilsamhället i Kina. Vilka faktorer inom civilsamhället kan skapa förutsättningar för en demokratiprocess i Kina?*”.³ Vars syfte var att undersöka anledningarna till varför Kina inte har genomgått en demokratiseringsprocess. Med tanke på Kinas ekonomiska storlek och framgång var det deras avsikt att forska kring den humanitära problematiken. Med utgångspunkten av att ett civilt samhälle är en essentiell bas för en demokratiseringsprocess, analyserades det utifrån fem olika faktorer i samhället som

---

³ <http://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordOId=4914320&fileOId=4936165> Hämtad 12 augusti 2016

lätt skulle kunna påverka civil samhällets väg mot demokratisering; Ekonomin, Kinas yngre generation, Kinas fackförbund, internet, modernisering samt den asiatiska världen. Denna uppsats är av relevans till sammanhanget då den baseras på hur demokrati ska kunna skapas i ett land med tradition av auktoritärt syrande.

Vidare forskning angående Kinas inträde på den internationella marknaden författade Sadat Pretenis en uppsats vid den Statsvetenskapliga institutionen vid Lunds universitet med titeln ”*Kampen om Marknadsekonomisk Status*” från 2009. Här redogörs om Kinas förfrågan om ett erkännande av marknads ekonomiska status (MES) och dess förhållande till EU ⁴. Pretenis diskuterar oviljan från EU att erkänna Kina ett MES och vad detta i framtiden skulle kunna leda till för osäkerhet i relationerna mellan EU och Kina. Samt vad ett erkännande skulle kunna innebära för de bilaterala relationerna. Detta erkännande är av tung innebörd då det är ett erkännande för Kina som nation in till den internationella marknaden. Men EU vägrar att erkänna på basis av de otillräckliga reformer Kina hittills har vidtagit, samt att handelsunderskottet från EU:s sida behöver balanserats. Enligt EU behöver Kina dessutom genomgå liberaliseringsreformer för att vara en jämlik konkurrent för EU:s handel. Om EU skulle erkänna Kina ett MES är motiveringen att det skulle ge en positiv effekt för EU – Kinas övergripande strategiska partnerskap. Trots att det strategiska partnerskapet har inneburit att parterna har börjat samarbeta inom flera områden så hindrar detta icke erkännande att det strategiska partnerskapet uppnår full effekt. Med ett erkännande skulle det även motivera kinesiska entreprenörer att delta i det internationella samarbetet, vilket i sin tur gynnar Kinas handelspartners, däri EU inkluderad. EU bör snarare engagera Kina än att isolera dem om de vill se att Kina utvecklas till den globala aktör som skapar reformer för handelsliberalisering såsom EU önskar. Dessa frågor diskuterar Pretenis i sin statsvetenskapliga uppsats och är även av relevans i sammanhanget då detta påverkar partnerskapet än idag. Trots att uppsatsen skrevs år 2009 är detta ett ämne som fortfarande är aktuellt för relationen EU – Kina, då erkännandet fortfarande inte har skett.

Vid det svenska institutet för europapolitiska studier (SIPES) 2015 publicerades rapporten ”*The EU-China strategic partnership- challenges and prospects in a changing world*” av Anna Michalski och Zhonqi Pan ⁵. Författarna har arbetsbakgrunder från flertal universitet

---

⁴ <http://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordOId=1459299&fileOId=1459304> Hämtad 12 maj 2016

⁵ http://www.sieps.se/sites/default/files/Sieps%202015_6_rapp_eng.pdf Hämtad 13 maj 2016

såsom Uppsala, Fudan (Shanghai), Auckland, där de har bedrivit forskning inom internationella relationer och framförallt relationer mellan EU och Kina. De analyserar de stora motgångar som relationen har mött, som täcker områden allt från dispyten om mänskliga rättighetsfrågor, till Kinas agerande i Ukrainakrisen, synen på suveränitet, politiska värderingar, samt även om icke erkännandes av MES. Rapporten är ämnad för att ge en bred fördjupning av relationen EU – Kina från att dess diplomatiska band knöts 1975 tills idag.

Kapitel 2 Metoder, material och teoretiska begrepp

2.1 Metod – Idé och ideologi analys

I mitt val av idé och ideologianalys kommer fokus ligga på innehållslig idéanalys. Med en idé och ideologianalys är målet att analysera tankekonstruktionen som existerar men även de föreställningar om hur man som politisk aktör bör handla. Dessa tankekonstruktioner eller föreställningar kan uttryckas med normativa påståenden⁶. Inom idéanalysen och innehållslig idéanalys är utgångspunkten att analysera och beskriva en politisk ideologisk argumentation. Sökandet går ut på att urskilja de specifika huvudbegreppen i argumentationen, och eventuellt se samband mellan aktören och deras idéer och eventuellt diskutera de maktfrågor som existerar i sammanhanget⁷. Målsättningen är att klargöra de uttalade idéerna men även de idéer som inte är uttalade. Målet är att utgöra maximal klarhet i vad som är den politiska ambitionen i argumentationen och vad den kan ges för betydelse⁸.

EU:s utrikespolitiska mål är att sprida de idéer EU har gemensamt som värdegrund, vilket framförallt handlar om mänskliga rättigheter. Gemensamt har det att de tillhör idéer som sträcker sig tillbaka till den grund som EU skapades på; fredsbevarandet mellan länderna i regionen. Man kan inte säga att fredsbevarande tillhör någon specifik ideologi. Idén om fredsbevarande är en idé om det samhälle som är målet att uppnå. Frågor som handlar om gott välstånd, icke korrupt rättsväsende eller fria medier grenar sig idén om fredsbevarande ut sig till en hel del olika områden. Hur uppnår man maximalt av dessa tre nämnda aspekter? Genom att förverkliga detta ideal-samhälle är tillvägagångsättet att skapa ett förtroende utan militära medel och istället med mjuk makt. Med detta i åtanke är det min avsikt att fördjupa

---

⁶ Bergström sid 140

⁷ Bergström sid 172

⁸ Bergström sid 146

mig just på komponenter av mjuk makt och söka efter dem i mitt valda material. Det finns en direkt koppling mellan idé och begreppet mjuk makt, vilket jag vill framhäva i innehållet i talen och hur de i sin tur önskar att influera Kina samt EU:s relation till Kina med hjälp av mjuk makt.

2.2 Material

Materialet består av tre tal av tre europeiska politiker som har gemensamt att de har betydelsefulla poster inom EU-kommissionen eller i EU-parlamentet. EU-kommissionären i handelsfrågor Cecilia Malmström, EU-kommissionens ordförande Jean-Claude Juncker och Europaparlamentets talman Martin Schulz. I olika slags forum har dessa tal ägt rum mellan mars 2015 till januari 2016. Cecilia Malmström är i sin roll som handelskommissionär ständigt insatt i EU:s bilaterala handelsförbindelser och deltar i stor utsträckning i de aktuella processer som EU genomgår inom handel med andra stater. Jean Claude Juncker samt Martin Schulz har två av de högsta posterna inom EU, därför har de även en hög representativ roll för den Europeiska unionens ansikte utåt.

Nedan följer korta beskrivningar av var tal som i analysen kommer att bearbetas desto mer.

2.2.1 China EU- a partnership for reform – Tal av Cecilia Malmström, 28 januari 2016

I samband med mötet med BusinessEurope, EUCCC⁹ och EUCBA¹⁰ i Bryssel den 28 januari 2016 höll Malmström detta tal där hon talar om de ömma punkterna i partnerskapet. Hon beskriver hur relationen mellan EU och Kina är en av de viktigaste i världen men också den mest utmanande. Det finns omfattande skillnader mellan deras ekonomiska och politiska system vilket bidrar till att det är svårt att komma överens. Därför poängterar hon de punkter om hur EU ser på relationen till Kina idag. Malmström poängterar bland annat de steg som Kina har gått tillbaka på vad gäller tillåtelsen att upprätthålla fria handelszoner för europeiska företag i Kina, vilket oroar EU om detta skulle begränsas.

---

⁹ EUCCC : European Union Chamber of Commerce in China

¹⁰ EUCBA: EU- China Business Association

2.2.2 The EU and China: A solid partnership- Tal av Jean Claude Juncker, 29 juni 2015

Juncker höll detta tal inför det 17:e Eu-Kina toppmötet i Bryssel. Talet präglas av en vänskaplig ton där han uttalar sig om att denna politiska relation har tagit så pass många steg framåt så att de ska kunna, liksom vänner, börja tala uppriktigt till varandra. Med det menar han att tala uppriktigt inom ämnen såsom mänskliga rättigheter och miljöfrågor som väger tungt i EU:s värderingar. Hans ambition att en sådan diskussion ska äga rum för att framkalla ett meningsfullt utbyte utan att det ska betraktas som en uppläxning.

2.2.3 Marking the 40Th anniversary of the EU- China relations : what next?- Tal av Martin Schulz, 18 mars 2015

Vid den statsvetenskapliga akademien vid Peking universitet framförde Schulz detta tal inför studenter och akademiker. Schulzs tal inleder med ett mycket narrativt berättande om EU:s uppkomst och det kaos som rådde i Europa efter andra världskrigets slut. Han beskriver hur konceptet EU har bidragit till den längsta freden i Europas historia och att det är en integrering baserad på diplomati som har lyckats trots många motgångar. Med detta i tanken fortsätter talet där han jämför denna utveckling till Kina som är i ett stadie där utveckling är i full fart. Med EU som exempel vill han framställa, att precis som Fenix kan lyfta sig från askan, att en region förstörd av krig och förstörelse kan skapa ett framgångsrikt samarbete. Det inte står skrivet i sten hur man ska gå tillväga, men att diplomati och goda relationer är receptet för framgång.

2.3 Uppsatsens centrala teoretiska begrepp

Nedan sammanfattas teoretiska begrepp vilka är av relevans för den påföljande analytiska diskussionen i kapitel 4, i enlighet med syftet handlar de teoretiska resonemangen till mjuk makt av de politiska idéer vilka jag i uppsatsen avser att kartlägga.

2.3.1. Interdependens

– är ett begrepp som menas med att stater är har ett ömsesidigt beroende sinsemellan. Interdependens syftar på att aktörer eller händelser i olika delar av ett system påverkar varandra ¹¹. Miljöfrågan är ett exempel där det råder hög interdependens.¹² Finns det ett

---

¹¹ Nye sid 263

¹² Nye sid 265

beroende så finns även en respekt mot den andra aktörens intresse. Man menar att med globaliseringen har världen blivit mindre, därför även mer beroende av varandra.

2.3.2 Global governance (Global styrning)

- är ett begrepp som antyder om politisk integration mellan stater och nationer emellan.
¹³Transnationella aktörer samarbetar emellan och NGO:s såsom WTO eller FN har stor påverkan på staters agerande och är inflytelserika organisationer. I samband med en bredare interdependens blir global styrning ett samlingsord för det som stater behöver samarbeta om. Problem som behöver specifikt behöver global styrning är till exempel miljöfrågor eller internationell terrorism ¹⁴. Global styrning är styrning utan en regerande autoritet tillhörande en specifik stat, konceptet bygger på att den baseras på relationer över gränserna ¹⁵.

2.3.3. Hård och mjuk makt

- Hård makt är makt som en hegemoni eller stormakt använder sig utav i syfte av att skrämja sina motståndare så pass att de undviker att störa stormaktens intressen. Eller motsatsen att den tillgodoser hegemonins intresse för att skapa en god relation med hegemonin. Hård makt kommer ofta i form av militära hot eller militära medel. Mjuk makt utövas i diplomati, i värderingar såsom demokrati, mänskliga rättigheter, välstånd eller jämlikhet. Tillvägagångssättet är att föregå med ett gott exempel och genom det få andra aktörer att följa deras exempel. Mjuk makt är uppnåeligt av länder som använder sig av sina goda värderingar som motiv till deras handlande. Den politiska makten i mjuk makt är att omvärlden inte behöver göra precis så som den goda aktören gör, men kan observera varje steg som den gör. Därför är mjuk makt känslig i sin karaktär då den är svår att uppnå men väldigt lätt att förlora, t.ex med disparat flyktingpolitik ¹⁶. Mjuk makt är skör i den meningen att om aktören skulle missbruka sin legitimitet, genom att motbevisa till exempel sina värderingar eller om aktörens medlemmar inte står enade i stora politiska frågor, så kan det resultera det i att aktören utstrålar en utrikespolitisk osäkerhet eller otrovärdighet ¹⁷. Syftet

---

¹³ http://eeas.europa.eu/factsheets/news/eu-china_factsheet_en.htm Hämtad 12 augusti 2016

¹⁴ http://www.un.org/en/development/desa/policy/untaskteam_undf/thinkpieces/24_thinkpiece_global_governance.pdf Hämtad 11 augusti 2016

¹⁵ What is global governance? Finklestein sid 369

¹⁶ Nye Sid 8

¹⁷ Till exempel om EU's oförmåga att förenas i en gemensam migrationspolitik under den pågående flyktingkrisen 2015-2016. Att Dublinförordningen inte är praktisk genomförbar är ett politiskt misslyckande och många av EU medlemsstater är inte eniga om hur man ska gå tillväga. Detta ger ett dåligt ansikte för EU som helhet. Läs mer på <http://www.europaportalen.se/2015/09/flyktingkrisen-flera-eu-lander-infor-granskontroller> Hämtad 15 april 2016

med mjuk makt är att inte använda militära medel för att lösa konflikter eller problem mellan stater.

Kapitel 3 Bakgrundsteckning

För att ha en insikt om vilka olika slags stadier denna politiska relation har gått igenom följer en kort historisk bakgrundsteckning i 3.1. I 3.2 beskrivs de steg som det politiska partnerskapet tog under 2000 talet. Vilket är olika nivåer av övergripande dialoger som EU och Kina har kommit överrens om. I och med att de första diplomatiska förbindelserna ägde rum för 41 år sedan har många generella förändringar i det politiska beteendet skett, dessa beskrivs i 3.3.

3.1 Kort historik

Den 6 maj 1975 var startskottet för de diplomatiska förbindelserna mellan Kina och EG (Europeiska Gemenskapen)¹⁸ efter samtal mellan den dåvarande kinesiske utrikesministern Qiao Guanhua och EG kommissionären Christopher Soames. Under EU- Kina toppmötet 29 juni 2015 firades då dessa 40 åriga förbindelser.

Faktorer i Kinas egen händelseprocess har varit essentiella i relationen mellan EU och Kina. Efter Mao Zedongs¹⁹ bortgång 1976 mynnade kulturrevolutionen per automatik ut samt den nationella isoleringen upphävdes när Deng Xiaoping²⁰ tog över styret 1978. Kina började nu öppna upp sig mot omvärlden tillsammans med de ekonomiska reformer som Deng Xiaoping införde och de ekonomiska förändringarna började ta fart efter 1978. Då var handeln med dagens EU länder 4 miljarder euro²¹, idag har den siffran passerat 467 miljarder.²²

Det kinesiska ansiktet utåt var relativt tillbakadraget under 1980 talet, det var en strategi som Deng Xiaoping ville behålla. Strategin var att behålla en låg ton ut mot omvärlden om Kinas intressen. Dock efter massakern på himmelska fridens torg 1989 blev de politiska relationerna kalla och de dåvarande 12 medlemsländerna i EG införde ett vapenembargo som reaktion som än idag inte har upphävts. Sedan det fredliga upproret på Himmelska fridens torg 1989 har få

¹⁸ <http://www.xinhuanet.com/english/special/chinaeurope40/> hämtad 13 april 2016

¹⁹ Kinas ordförande för kommunistpartiet, han blev landets första president i samband med hans förklarande av Folkrepubliken Kina 1949.

²⁰ Kinas ordförande för kommunistpartiet 1978- 1997.

²¹ Danielsson sid 406

²² http://eeas.europa.eu/factsheets/docs/eu-china_factsheet_en.pdf hämtad 17 april 2016

liknande protester ägt rum. Framförallt på grund av det militära gensvar som upproret fick 1989. Ett liknande uppror för demokratisering ägde rum i Hongkong 2014, även kallat ”Paraplyrevolutionen”²³. Även då rådde strikt censur från detta nyhetsflöde från Hongkong till fastlandet Kina.

3.2 EU och Kina under 2000-talet

Nedan beskrivs det strategiska partnerskapet och Kinas inträde i WTO år 2001 och diskussionen om ett icke erkännande av ett MES till Kina, då detta återkommer framför allt i analysen i samband med Cecilia Malmströms tal.

2003 etablerades det EU-China Comprehensive Strategic Partnership (EU-Kinas omfattande strategiska partnerskap) År 2013 omformulerades detta till en och samma agenda. Denna strategiska agenda står på tre grundpelare. Dessa pelare består av:

1. High Level Economic and Trade Dialogue (Övergripande ekonomisk och handels dialog)
2. High Level Strategic Dialogue (Övergripande strategisk dialog)
3. High level People to people dialogue (Övergripande människa till människa dialog)

Agendan baserades först och främst på ”The agreement on trade and economic cooperation” som etablerades 1985 vilket utvecklades 2009 till pelare ett ”Övergripande ekonomisk och handels-dialog”. Senare följdes av pelare två ”Övergripande strategisk dialog” vilket skulle täcka diskussioner om politiska och bilaterala ämnen och om globala problem. 2012 lades även den sista och tredje pelaren ”Övergripande människa till människa dialog” till. Under det 16:e toppmötet 2013 samlades dessa dialoger ihop till ett och samma samlingsnamn: ”EU-Kina strategiska partnerskap”.²⁴

De ämnesområden som ingår i dessa tre övergripande dialoger är underlag för möten som sker mellan Bryssel och Peking. Möten om pelare 1 och 2 sker varje år och möten som behandlar pelare nr 3 sker vartannat år.²⁵ Det 17:e toppmötet mellan EU och Kina ägde rum den 29 juni 2015 i Bryssel. 2015 var året då de diplomatiska relationerna firade 40 år. Mötet syftade till

---

²³ Läs mer om Paraply-revolutionen på <https://www.theguardian.com/world/2014/sep/30/-sp-hong-kong-umbrella-revolution-pro-democracy-protests> hämtad 13 augusti 2016

²⁴ http://eeas.europa.eu/factsheets/docs/eu-china_factsheet_en.pdf Hämtad 18 apr 2016

²⁵ http://eeas.europa.eu/china/docs/20131123_agenda_2020_en.pdf Hämtad 18 april 2016

att fastställa prioriteringar för det övergripande strategiska partnerskapet mellan parterna. Ledarna enades om att förstärka den strategiska agendan EU-Kina 2020. De bekräftade stödet för avtalet mellan EU och Kina angående investeringar. Diskussioner ägde rum angående samarbete kring säkerhetsfrågor och hur de ska utvecklas på regional och global nivå.²⁶

Den 12 december 2001 blev Kina medlem i WTO (World Trade Organisation) där överenskommelsen var att 15 år efter inträdandet i WTO skall ett erkännande av Kinas marknads ekonomiska status (MES) bekräftas av EU och USA, vilket bör alltså ske den 12 december 2016. År 2001 lades en modern struktur av lagar och regleringar in i det lagstiftande systemet i syfte av att uppfylla WTO:s krav om skyddandet av immaterialrätten, även kallat Intellectual Property Rights (IPR)^{27 28}. Trots dessa försök att foga sig efter internationella regler behövs mer förändringar inom flera områden för Kina.²⁹ Det är icke erkännandet av Kinas MES som utgör en tvist med EU. EU:s anledning till att inte erkänna baseras sig på att Kina har hittills uppfyllt endast ett av fem kriterier. Det vill säga att under processens gång har Kinas ekonomi inte visat sig vara fri från inblandning av statlig kontroll, de inte har en fri marknad, en icke-påträngande regering, effektiva handelsredovisningar samt att de inte har en klar definition om IPR samt en plan för hur de ska motarbeta den utbredda korruptionen.³⁰ 2001 inledde Kina en bred diplomatisk kampanj i syfte av att få andra stater att erkänna dem som en likvärdig bland andra i den internationella ekonomin³¹. De hänvisade till att Kina har trots allt genomgått stora marknadsreformer och att vägran av EU samt USA att erkänna dem ett MES är diskriminerande.

3.3 Generella förändringar i det politiska beteendet i relationen EU- Kina

Syftet med detta avsnitt att beskriva hur de politiska beteendena utrikespolitiskt har förändrats genom åren och hur de utrikespolitiska tonerna har förändrats. Inför analysen av Jean Claude Junckers tal är det av relevans att ha en insikt om vad han menar med att skapa ett partnerskap utan motpolar.

---

²⁶ http://eeas.europa.eu/delegations/china/press_corner/all_news/news/2015/20150630_en.htm hämtad 12 april 2016

²⁷ IPR är ett samlingsnamn för rättsskydd av intellektuella och immateriella tillgångar. Olika former av immaterialrättsliga skydd är till exempel patent, varumärkesskydd, designskydd och upphovsrätt.

²⁸ Läs mer om Malmströms memorandum angående IPR frågor från det 17: EU- Kina toppmötet 2015 http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/july/tradoc_153588.pdf

²⁹ Trade and economic relations with China 2015 , sid 21

³⁰ Trade and economic relations with China 2015, sid 24

³¹ Europaparlamentet sid 2, 2006

Den ekonomiska utvecklingen i Kina har skapat nya band av ömsesidigt beroende mellan regionerna. Sedan 2000-talets början har de utrikespolitiska ambitionerna och idéerna kring skapandet av en djupare relation mellan EU och Kina funnits ömsesidigt på båda parter agenda. 1990-talet är en period då relationen mellan EU- Kina kallades för ”the honey moon”. Med anledning av att attityden gentemot Kinas inrikespolitiska och rättsstatliga principer sågs mellan ögonen eller ursäktades genom argumentet att Kina var ett relativt nyöppnat land mot omvärlden. Man ursäktade även i Kinas fall att det var fortfarande ett U-land och att varken internationella regelverk eller universella principer kan etableras hur som helst i ett land i det utvecklingsstadiet samt med den befolkningsmängden ³².

Därför var tonerna i förhandlingarna förhållandevist ödmjuka, men i takt med Kinas växande ekonomiska framgång efter millenniumskiftet förändrades även attityden mot en alltmer hårdare approach mot omvärlden. I samband med den globala finanskrisen 2008 gick ambitionen kring det strategiska partnerskapet mellan EU och Kina in i en återvändsgränd. Finanskrisen bevisade för kinesiska ekonomiska analyserna att de klarade att komma ut ur krisen utan hjälp i form av ett samarbete med EU ³³. EU:s roll försvagades därför väsentligt. Det blev även bevisat att så länge Kinas ekonomiska makt stiger och att de diplomatiska förbindelser växer betyder det för EU:s del en nedgång för deras roll som normativ och ekonomisk ledande union ³⁴. Från Kinas sida är intresset stort för ett utvecklat partnerskap med EU, en aspekt är att Kina har ett grovt handikapp i det globala maktspelet då de nästintill saknar allierade. Jämfört med USA som har 64 allierade så har Kina en – Nordkorea ³⁵. Ur det perspektivet är det förståeligt att Kina välkomnade EU:s försök till att bilda ett strategiskt partnerskap.

---

³² Danielsson sid 407

³³ Vogt sid 28

³⁴ Vogt sid 60

³⁵ Danielsson sid 407

Kapitel 4 Analys

4.1 China Eu- a partnership for reform- Tal av Cecilia Malmström

Centrala budskap i talet:

- Tycker: Att Kina befinner sig i ett vägsål, därför är det dags att en ny samhällmodell skapas som kan tillgodose Kinas växande medelklass.
- Tänker: Att Kina behöver införa reformer internt om Kina vill se en utveckling av handelsförbindelser.
- Vill: Att Kina ska börja modernisera och reformera sina interna system.

Talet hölls i samband med mötet med BusinessEurope, EUCCC och EUCBA. EUCCC är den europeiska unionens handelskammare i Kina och har en synergisk roll om att rapportera inifrån Kina till EU kommissionen. De verkar som ett verktyg för att förenkla kommunikationen om de politiska och ekonomiska processerna och vara en mellanhand. Malmström understryker att Kina befinner sig i ett vägsål. Kinas samhällsmodell har de senaste tre decennierna baserats på ett överflöd av billig arbetskraft, statliga ledda investeringar inom infrastruktur samt ett finansiellt system som endast skall generera de statligt ägda företagen. Om Kina fortsätter att utvecklas i samma takt som de senaste 3 decennierna, behövs även en reformering av denna samhällsmodell. Under 2015 var Kinas mål av tillväxt 6.5 %, vilket skulle vara en önske-siffra för EU, men om man ser till Kinas tidigare siffror på 10 % kan man förstå vad deras mått är baserat utefter. När en utveckling har skett så pass fort är det svårt att hålla samma tempo när tillväxtstatistiken har gått stadigt uppåt för vartenda år. När Kina fortsätter att klättra upp med ekonomisk utveckling men samtidigt inte börjar införa bättre arbetsvillkor innebär det inom sin tid en nedtrappning i tillväxten gradvis påpekar Malmström.

På flera håll inom rättsväsendet i Kina anser Malmström att Kina har tagit oroväckande steg tillbaka. Dessa bakåttag steg gäller de begränsningar för advokaters arbete i syfte att gynna utländska företag och medborgare, då de inte har tillåtelse att verka fritt och självständigt. Idag finns det inte ett fritt rättssystem i Kina, då rättssystemet ligger under kommunistpartiets

kontroll och det sker konstant politisk inblandning³⁶. Att vänta med att skapa meningsfulla reformer, eller snarare ta dessa bakåttsteg enligt Malmström, kommer endast att resultera i att Kina kommer stå och stampa i sin egen osäkra situation, och därför även i deras egen utveckling. Detta skulle även påverka Kinas relationer till omvärlden, inkluderat EU.

Uppskattningsvist kommer 250 miljoner kineser att flytta in till städerna de kommande decennierna. För att detta ska ske utan alltför stor påverkan på natur och miljö krävs det att Kina inför snabba förändringar kring längre energiförbrukning, högre livskvalité och fler investeringsmöjligheter mellan EU och Kina. Därför är Kinas deltagande i internationell miljöpolitik mycket viktigt för framtida investeringar i Kina. Miljöfrågor behöver bli mer synonymt med Kina. Kina börjar få allt mer växande problem med de folksjukdomar som blir alltmer vanligare på grund av dålig luftkvalité i storstäderna. Även de skandaler som har ägt rum inom kinesiska livsmedelsindustrin har försämrat förtroendet. I samband med dessa avslöjanden av livsmedelsbrott och de konsekvenser som luftkvaliteten för med sig har även medvetenheten ökat och missnöjet vuxit sig starkare. Miljöfrågor kan alltså därmed bli ett användbart koncept i framtiden för att återfå kinesers förtroende för detta område.

Det behövs en reformering för den modellen som Kina hittills har stått på, då det är en modell som i längden är ohållbar. Det är med det budskapet som Malmström betonar i sitt tal. Att den gamla modellen som Kina har byggt upp sin framgång på behövs bytas ut om Kina ska fortsätta utvecklas, och att Kina behöver rikta in sig på medel av mjuk makt. Om Kina satsar mer på en aktiv roll i miljöpolitiken kan de alltså uppnå en högre representativ roll. Därför kan fokus på miljöfrågor antydast om ett försök för spridning i mjuk makt.³⁷

Det som behövs göra är en kedja av reformer som påverkar varnadra. Vill Kina ha ett frihandelsavtal? Vill Kina ha ett erkännande av MES? Då menar Malmström att det finns få anledningar till att vänta med att reformera. Malmström påpekar att finns det en mänsklig instinkt att hålla sig till det som en gång har varit av praktiska skäl. Vägen för reformering är mer oviss och innebär ett svårare arbete. Men att vänta med att reformera kommer endast fördröja Kinas eventuella framtida utveckling och deras relationer med omvärlden. Den vägen att gå är även mer utmanande men det är den enda.

---

³⁶ Regeringskansliet MR- rapport 2013/2014 sid 7

³⁷ För fler exempel på där EU och Kina har flertal politiska överenskommelser/ projekt kan detta läsas om "European union External action" hemsida http://eeas.europa.eu/china/docs/index_en.htm Hämtad 12 augusti 2016

*”Postponing meaningful reform- or indeed backtracking- will only prolong the current period of uncertainty, and therefore China’s own development. It also affects China’s relationships with the wider world, including its vital relationship with the European Union”*³⁸

EU tar stor hänsyn till den ekonomiska aspekten till partnerskapet EU- Kina. Kina har förelagit om ett frihandelsavtal men inför detta behövs vissa kriterier uppfyllas. Vilket är att interna reformer sker i Kina. Reformerna som går ut på att ge marknaden en mer defensiv roll. Om ett frihandelsavtal ska bindas mellan EU och Kina kräver det för det första att europeiska industrier har fri spelmark i Kina, det innebär också att den kinesiska staten behöver lämna sin roll som ekonomisk inblandad. Ett annat kriterium som Malmström betonar är den massproduktion av stål som sker i Kina vilket är en ohållbar approach då det tillverkas utan efterfrågan och konsekvenserna blir onödiga utsläpp. Detta är en miljöfråga som också måste tas itu. För det tredje menar Malmström att Kina behöver ta ett större ansvar och visa ledarskap inom dessa system i internationella sammanhang. Därför hade Kinas deltagande på klimatmötet i Paris 2015 stor betydelse. Kina har även chansen att visa framfötterna genom sitt ordförandeskap i G20. Att visa ledarskap i dessa sammanhang menar Malmström att det kommer generera stor gehör från omvärlden, att Kina ska börja bli en nation och aktör att räkna med. Dessa multilaterala handelsförbindelser bara kan bli garanterade om Kina konsekvent och tydligt visar denna politiska ambition. Framförallt då ekonomin är en essentiell faktor i partnerskapet EU-Kina.³⁹

I Malmströms tal är temat konsekvent att väntan på Kinas internationella ansikte ska börja visa sig tydligare. I förhållande till sin storlek, sin befolkningsmängd och sin kapacitet så börjar förväntningarna växa. Malmström vill framkalla denna anda att kliva ut rejält på den internationella arenan. Det finns krav och gensvar. Hon betonar de reformer som behövs bildas.

De komponenter av mjuk makt som visar sig tydlig i detta tal är hur hon framställer hur dessa politiska steg som Kina bör göra kan påverka i deras egen framgång. Det är en uppmaning om hur man kan fördjupa sina diplomatiska relationer genom att satsa på att visa stora ambitioner för omvärlden. Malmström betingar det faktum att Kina bör inse den

---

³⁸ Malmström sid 2

³⁹ För mer information om EU's försök till att engagera Kina men även omvärlden för mer forskning inom miljöfrågor och hållbara lösningar, se projektet Horizon 2020 https://eeas.europa.eu/delegations/china/documents/eu_china/research_innovation/2_horizon/140708_h2020_pg_uide_china_chinese.pdf Hämtad 12 augusti 2016

interdependens som växer sig starkare och att Kina måste börja bry sig om att deras nationella politiska beslut påverkar inte bara dem själva. Med ett fokus på miljöfrågor kan Kina vinna mycket på att reformera internt. Samt att gå med på omvärlden och likaså EU:s påtryckningar kring åtgärder inom miljöfrågor, och i gengäld öka chanserna att till exempel frihandelsavtal påskyndas.

4.2 The EU and China: A solid partnership- Tal av Jean Claude Juncker

Centrala budskap i talet:

- Tycker: EU- Kina politiska relation är mogen nog för att man uppriktigt kan ta diskussioner där deras åsikter inte möts, till exempel klimatfrågor eller mänskliga rättighetsfrågor.
- Tänker: Är positiv inför ”One belt, one road” projektet. Initiativet är ett bra koncept för att sammanföra EU med Centralasien och Kina.
- Vill: Se fler insatser för att främja fler investeringar i varandras regioner.

Junckers tal genomsyras av en inställning att EU och Kina står varandra nära. Juncker betonar sitt stöd och sin positiva inställning till Kinas utveckling. Positivitet riktar sig framförallt mot initiativet ”One belt , one road” ett initiativ skapat av Xi Jinping⁴⁰ som startades 2013 i samband med hans inträde som president. Vilket är ett projekt där en sammanhållen transportsträcka ska passera genom alla de länder som en gång var en del av den historiska Sidenvägen. Vilket inkluderar Centralasien, Västasien, Mellanöstern och Europa. Detta initiativ finns för intresset av Kinas expansion av export och import vilket skall generera i en ny ekonomisk region. Juncker talar om detta initiativ som en öppen hand och EU är redo att ta emot den. Framförallt för att det är ett projekt som kommer vara fördelaktigt för alla inblandande stater som knyter samman till detta projekt. Kina ska se EU som en förtrolig och stark partner till Kina och han understryker att det är en möjlighet för båda parter att dra fördelar ut från detta initiativ. Det är en inbjudan att desto mer sammanföra EU till Asien och Kina. Vars resultat kan generera i flera öppningar på bådars sidor av de broar som kommer att byggas upp. Det är en strategisk satsning av flera aspekter. Främsta aspekten är de jobbtilfällen som kan komma att skapas, kulturella utbyten samt att fler europeiska

---

⁴⁰ Xi Jinping är Kinas president sedan 2013

inversteringar kan ske i Kina och vice versa. Juncker påpekar att EU och Kina måste generera och öppna upp möjligheter för varandra, samt att en plattform för detta bör skapas. En synergisk plattform vars syfte är att samla ihop all den expertis och kapacitet som finns i EU och i Kina.

*"The European Union is a strong and reliable partner for China and our economies are even more intertwined, to our mutual benefit. There is a great deal we can learn from one another. There is a great deal we can achieve together. We can do, the Europeans and the Chinese, the Chinese and the Europeans, great things together."*⁴¹

Det finns en ambition i Junckers tal att detta samarbete inte ska utvecklas i samma form som tidigare politiska partnerskap som EU har skapat. Det här partnerskapet har möjligheter trots att de olikheterna i deras politiska strukturer eller ekonomiska system. Juncker understryker att för att kunna påskynda utvecklingen av detta partnerskap skall alla försök göras för att undvika att partnerskapet baseras på olika motpoler. Med det menar Juncker att det inte ska stanna upp på grund av hinder där motpolerna motarbetar varandra. Motpoler där nord möter syd, eller där rik möter fattig. I detta partnerskap är ambitionen att båda parter står på samma plattform, att EU och Kina är likvärdiga partners, och utefter den positionen skapa ett modernt partnerskap där samtalen ska ske på likvärdiga nivåer. Tanken som Juncker målar upp skulle kunna tolkas som en jämlikhetstanke. Det är ett modernt tänk om ett modernt skapande av ett partnerskap som Juncker vill få med Kina på. Med detta i åtanke ska man enligt Juncker kunna diskutera frågor där EU och Kina inte står enade, frågor såsom mänskliga rättigheter. För allt som allt så handlar ambitionen om att skapa en gemensam hållbar framtid. Juncker betonar att samarbetet emellan EU och Kina i klimatfrågor är av stort betydelse då det sänder ut viktiga signaler, att denna ömsesidiga förståelse om att ekonomisk utveckling och miljöfrågor går hand i hand. Denna tanke att reducera motpoler i partnerskapet kan ses som en komponent av mjuk makt. Själva jämlikhetstanken är baserad på ambitionen att kunna föra mer avancerade dialoger med utgångspunkt på att det sker på lika förutsättningar. Där det är accepterat att ha olika åsikter, så länge det inte hindrar att partnerskapet rör sig framåt.

---

⁴¹ Juncker sid 1

4.3 Marking the 40th anniversary of the Eu- China relations : what next? Tal av Martin Schulz

Centrala budskap i talet:

- Tycker: EU och Kina behöver skapa ett starkt strategiskt partnerskap, detta är även relevant för omvärlden.
- Tänker: Att Kina står inför samma vägskalet som EU en gång stod inför och att det går att med mjuka medel gå en hållbar framtid mot modernisering tillmötes.
- Vill: Att Kina förstärker sin internationella röst.

Att hitta lösningar på globala problem kräver globalt samarbete. Hur får man till sådana stora och komplexa samarbeten mellan olika macro-regioner som EU eller stora stater som Kina? Liksom Schulz beskriver det i sitt tal så var Schulman-planen i sig inte en revolutionerande idé, det var snarare ett behov som behövdes uppfyllas och organiseringen kring kol och stål industrin efter andra världskriget behövde stiftas. Europa låg i ruiner moraliskt och fysiskt, beskriver Schulz i sitt tal. Det var på de premisserna som blev startskottet för den Europeiska unionen, som fram till idag har visat sig vara ett framgångsrikt koncept för att bevara fred och framgång. Schulz kallar det ”*ett immunt system mot krig*”. När Europa låg i ruiner 1945 så fanns det nog inte många som trodde att samma region efter 70 år skulle ha uppnått det som är idag den Europeiska unionen och dess transnationella samarbeten. Vägen mot framgång, eller vägen mot modernitet, och att finna lösningar på globala problem, innebär reformering. Och med det i åtanke menar Schulz att EU och Kina har mer gemensamt än vad de tror. För Europa stod en gång i samma stadiet som Kina står inför idag, vid startskotten för sin framtida modernisering.

Med EU som exempel vill Schulz visa att Kina har ett bevis på att det går att utveckla en region/ett land genom medel av goda diplomatiska relationer. Samt att det lönar sig att satsa på hållbara lösningar. Schulz vill genom detta visa att EU:s tillvägagångssätt har byggt upp en standard av välfärd och skyddar fundamentala rättigheter som mänskliga rättigheter. Liknande förändringar och utmaningar står Kinas samhälle inför under denna period. Men den ekonomiska styrka som Kina har erhållit de senaste 40 åren är en utveckling som i sin tur kräver att Kina inser att andra stater blir direkt påverkade av Kinas politiska beslut. Man bör börja ta hänsyn till det internationella systemet. Schulz betonar att det är politikernas

skyldighet att finna lösningar. I och med att interdependensen ökar och konflikter har blivit desto mer komplexa behövs lika fördjupande samarbeten.

*"Our successful futures will depend on us working together. China is not only a dynamic global player, but most importantly, four thousand years of Chinese culture have made a huge contribution to human civilisation. I wish the European Union and China sustainable success, because the world needs it."*⁴²

Schulz talar om att det har skett en reformering geopolitiskt och att global styrning är det nya tillvägagångssättet för framtidens samarbeten. Det är varken strategiskt eller hållbart att EU, USA eller Kina handlar var för sig. Alla tre är globala makter men ingen av makterna är tillräcklig nog för att hantera de globala problemen för sig själv. Han betonar att EU och Kina behöver utveckla ett starkt samarbete, inte endast för deras egen del, även omvärlden har ett behov av att EU och Kina samverkar. Ur ett gemensamt arbete mellan två stora makter kommer liksom ringarna i vattnet, att bredda ut och sprida sina signaler till omvärlden om att detta är ett partnerskap att räkna med.

Schulz diskuterar om att internationella regler fungerar likadant som trafikregler. Om det finns någon som inte förhåller sig till reglerna är risken stor att en olycka sker, eller att det kan skapas onödiga köer, att det blir ineffektivt, vilket resulterar i att många påverkas för att en har misskött sig. Hans underbetonade kritik mot Kinas agerande i internationella konflikter blir tydligt när han talar om Rysslands intervention i Ukraina och det orättfärdiga tillvägagångssättet att anspråka på någon annans territorium och kränka en annans nations suveränitet. Schulzs kritik mot Kinas agerande i denna fråga, då Kinas eget förhållningssätt till sin egen suveränitet värderas högt⁴³, bör appliceras till deras gensvar mot hur andra stater intervenerar på andras mark. Kinas röst skulle kunna bli av betydelse, om det hade varit viktigt för Kinas politiska elit att höja den.

Världsordning håller på att byta form, det är en stor transformation baserad på att miljontals människor har lämnat fattigdom. Denna sociala transformering behöver att samhället moderniseras för att kunna fylla den efterfrågan av infrastruktur, bostäder och ökad levnadsstandard. Detta innebär även att konflikters ansikten byter form. Hotet mot internationella terrorn är en angelägenhet för EU såsom för Kina. På flera sätt är global styrning tillvägagångssättet för världen att börja omreformera. Genom Schulzs ständiga

---

⁴² Schulz sid 6

⁴³ Se till exempel Kinas militära aktion 2012 vid dispyten med Japan om Diaoyu öarna.
<http://www.dn.se/nyheter/varlden/kina-japan-stal-vara-oar/> Hämtad 10 augusti 2016

upprepningar om detta behov av samordning på global nivå kan man antyda om en tydlig komponent av mjuk makt.

”Both the EU and China share the common fundamental goal of developing a functioning system that makes life better for their people. The basic goal is the same but the angle from which we approach it often differs. In many instances this is normal. There is no one size which fits all.”

Kapitel 5 Slutdiskussion

EU och Kina är två stora globala aktörer, dock i två helt olika utvecklingsfaser och därför är deras utrikespolitiska intressen också olika. Båda aktörerna har insett att de kan vinna mycket från ett samarbete politiskt och ekonomiskt⁴⁴. Givet är att Kina är en essentiell faktor i den geopolitiska transformationen och att det har resulterat i att det politiska världssystemet inte längre är bipolärt⁴⁵. Globaliseringen börjar omformera världssystemet och den tredje världen bygger sakta men säkert upp en stadig konkurrens mot västvärldens liberala demokratiska system. Därmed ökar globaliseringen osäkerheten och därmed även svårigheterna för att kunna utforma och anpassa nya politiska gensevar och system i samma takt. Därför finns denna politiska vilja och ambition och drivkraft att utveckla ett strategiskt partnerskap mellan EU och Kina. Som tidigare beskrivet i bakgrundsteckningen om det politiska beteendet, är motivet för Kina att skapa fler strategiska partnerskap i syfte för att utveckla starkare band med stormakter som EU för att skapa fler allierade. Motivet för EU är att skapa ett partnerskap med den nyblivne stormakten Kina inför framtiden, då den framfarten Kina har haft de senaste 40 åren är bara början.

Förstått är att de ideologiska traditionerna är olika mellan EU och Kina. Ur det perspektivet kan det förstås hur parterna har olika uppfattningar och prioritering om hur politik ska föras på global nivå. EU har en roll som en normativ makt om liberala normer och värderingar. I samband med Joseph Nyes utvecklande av hård och mjuk makt publicerade Francis Fukuyamas sin tes om ”historiens slut”. Dock kan vi säga att den inte har besannats då den liberala demokratin inte har spridit sig ut över världen och framförallt inte till Kina. Vägen till modernitet ter sig alltså olika för olika länder⁴⁶, även om västvärldens väg mot modernitet bestod av medel som liberalism så har både EU och USA drabbats av såväl identitetskriser

---

⁴⁴ The EU-China strategic partnership, SIEPS 2015:6, Sid 6

⁴⁵ Bipolärt system = två stora politiska makter styr och andra länder förhåller sig till dem.

⁴⁶ Jfr Multiple modernities S. Eisenstadt

och finanskriser⁴⁷. Det finns en generell antydning om att MR frågor och demokratisering är en del av modernisering. Som Kina bör ta till sig. EU:s utrikespolitiska målsättning är att värna om MR-frågor högt och att sprida denna värdering. Kinas uppgång och modernisering har vuxit ur ett annat fenomen än vad EU gick igenom. Schulz nämner detta när han talar om EU och Kinas ambition att utveckla fundamentala system som ska skapa bättre levnadsstandard för befolkningen, men tillvägagångssättet är olika, då det inte finns ”one size which fits all”. Trots att det inte finns ”one size” som passar alla menar Schulz att Kina kan se EU som ett exempel där en stor region med många kulturella olikheter har integrerats och blivit framgångsrikt.

Trots att Kina inte är stat som direkt kan associeras med sina mjuka metoder, så är det med medel av mjuk makt som EU:s ambition att influera Kina. När det kommer till förändringar i värderingar när framtiden diskuteras i partnerskapet EU och Kina påpekar Juncker att värderingstvister och dilemman existerar mellan EU och Kina. Ekonomiska fördelar och bättre handelsförbindelser kan ligga i alla stater intresse, intresset är detsamma oavsett till vilken politisk relation man ser till. Men den stora klossen i detta fall med EU och Kina är de barriärer och dissonanser i värderingar som resulterar i en politisk immobilism, det vill säga inget rör sig om de inte rör sig tillsammans. Vilket Juncker uttryckte i sitt tal att det är en viktig signal som EU och Kina sänder ut genom sitt samarbete. Schulz påpekar likande i sitt tal där han benämner att omvärlden är i behov av att EU och Kina samarbetar.

Det finns relevanta områden på den bilaterala nivån som kan utföras tillsammans. EU stödjer även Kinas nya ekonomiska transformering, just för att EU ser en möjlighet att om man kan påverka Kinas utveckling i ett tidigt skede kommer det bidra till lättare samarbeten i framtiden. En union som lever på sin mjuka makt och sitt normativa rykte, men som dock befinner sig i en identitetskris.

Internationella relationer handlar om reciprocitet, interdependens som med tiden formar en identitet som den alliansen har skapat. I diskussionen kring mjuk makt är representation en väsentlig del. Kina har insett att EU är ett strategiskt kort att spela med om de vill uppnå större inflytelse i globala affärer. Med dessa aspekter i åtanke, har det skapats en ny interdependens där det är förståeligt varför båda har ett intresse för varandra som prioriterad strategisk partner. Kina kan beskrivas som en bastant enpartistat med föga utvecklad

---

⁴⁷ Lagerkvist sid 312

administrativ organisation i förhållande till sin storlek, som inte har utvecklats i samma takt som den ekonomiska utvecklingen.⁴⁸ EU kan i sin tur beskrivas som en av tidernas största regionala integrationsprojekt. För att Kina och EU ska kunna komma närmare betonar Cecilia Malmström vikten av att Kina börjar reformeras internt och blir en alltmer aktivare aktör i internationella system. Det vill säga att Kina förbättrar sitt representativa ansikte utåt.

Kapitel 6 Sammanfattande slutsatser

Syftet med denna uppsats var att kartlägga de politiska ambitionerna som uttrycktes i talen. Målsättningen var att svara på följande frågor inför varje tal:

- Vad är politikernas ambition inför framtiden för partnerskapet EU- Kina som beskrivs i deras tal?
- Vad i innehållet i deras tal kan man relatera till komponenter av mjuk makt?
- Vad finns det för eventuell kritik om Kinas utrikespolitiska agerande?

Cecilia Malmström för fram kritik om Kinas tillbakasteg gällande det icke oberoende rättsystemet i Kina som påverkar utländska advokaterna arbete för utländska företag och medborgare. Malmströms politiska ambition går ut på det hon kallar för en ”kedja av reformer”. Där det ena utlöser det andra. Vilket är att om Kina vill se ett erkännande av MES eller en snabbare utveckling av frihandelsavtal till EU, är kravet att Kina genomgår nationella reformer där frågor om bland annat miljöpolitik sätts i fokus. Kina ska inse att de har en stor påverkan på globala problem, därför behöver de reformera internt för att tillgodose hållbara lösningar för sin växande befolkning. Det är Kina själv som kommer att förlora mest på att vänta med dessa reformeringar. För det är när dessa reformer har börjat införas som chansen att Kinas representativa roll inom internationella system kommer att tas på allvar, och därmed bli en stat att räkna med. Malmströms främsta komponent som antyder om mjuk makt var att tydliggöra denna kedja av reformer. För att Kina ska bli framgångsrik behöver de börja skapa sin egen mjuka makt.

Jean-Claude Juncker har generellt inte mycket kritik mot Kinas utrikespolitiska agerande i sitt tal. Juncker håller en positiv ton mot det initiativ som Kina har tagit, med projektet ”One belt

---

⁴⁸ Danielsson sid 406

one road”. Han fokuserar på de aspekter där EU och Kina redan har mötts. På de initiativ som kan generera att deras regioner sammanstrålas och där synergiska plattformar skapas där experter och kunskaper samlas från båda parterna. De har en ömsesidig insikt om att deras partnerskap sänder ut viktiga signaler till omvärlden. Om relevansen att satsa på klimatfrågor då de är sammankopplade till framgångsrik den ekonomiska utvecklingen resulterar. Junckers politiska ambition mellan EU och Kina är att de ska ha övergripande dialoger inom sin tid om mänskliga rättighetsfrågor.

Martin Schulz har ett fokus där han talar om den globala styrningens effekt. Om vikten av att EU och Kina sammanstrålas i internationella sammanhang, i NGO:s, och om vikten att följa internationella ”trafikregler”. Hans eventuella kritik är att Kina borde höja sin röst när sådana regler bryts, det vill säga mot andra stormakter orättfärdiga agerande såsom Rysslands annektering i Ukraina. Kinas röst behöver förstärkas i dessa fall anser Schulz. Spekulationer till varför det inte ligger i Kinas intresse att starta sanktioner mot Ryssland som EU har gjort, kan vara specifikt för de geopolitiska relationer till Ryssland som finns i intresse för Kinas politiska elit. Schulzs komponenter av mjuk makt blir tydliga när han drar likheter mellan Kina idag till hur Europa såg ut för 70 år sedan. Då ett Europa befanns sig i sin värsta tänkbara startposition och organiseringen startade från noll. EU har skapats och blev ett ”immunt system mot krig” och kallas för ett stort integrationsprojekt. Kina står idag, liksom Europa stod 1945, vid startskottet mot sin framtida modernisering. Vad som komma skall kan man endast spekulera kring. Men det de kan fråga sig själva redan nu är; i vilken riktning ska vi gå? Schulz politiska ambition i detta tal är att Kina ska börja höras i internationella sammanhang, att Kina bör inse att de val de gör idag kommer att påverka omvärlden imorgon.

En ny approach har bildats inför Kina som global aktör. De tre europeiska politikernas tal har gemensamt att det finns en övergripande förväntning i vad som komma skall från Kinas politik. De har även höga förväntningar om vad Kina bör utveckla i sitt samhälle. EU kan inte intervensera i Kinas samhällsliga strukturer såsom censur i den kinesiska media eller hur Kina ska agera i sina nationella miljöfrågor. Men att understryka att det har skapats en ny global interdependens som sätter press på Kinas agerande är något som EU kan bidra med. Vilket är påtagligt i deras tal att en sådan förväntan existerar.

Förslag på vidare forskning

En av avgränsningarna till den här uppsatsen är att inte ha med material från centrala kinesiska politikernas röster. För att göra en ytterligare fördjupning i samma tema skulle det vara intressant att lägga till de gensvar Kina har till EU. Hur ser Kina på sin mjuka makt och vad är deras strategier för att sprida den?

Att studera problemen som EU och Kina möter på det politiska planet skulle kunna studeras vidare på med ett social konstruktivistiskt perspektiv. Där skulle fokus kunna vara på identitetsfrågan och hur identiteten har påverkat denna utveckling och de olikheter som isar sig tydligt i deras utrikespolitiska intressen. Kina har expanderat och satsat kraftigt på sin expansion i Afrika, framförallt i länderna på Afrikas horn. Vad kan detta resultera i för geopolitiska förändringar när en ny ekonomisk region mellan Afrika och Kina expanderas?

En analys om denna politiska relation med utgångspunkt i beroendeteorin är ytterligare ett alternativ för vidare forskning. Beroendeteorin skall ses som en förklaringsmodell vilket belyser varför det är svårt för u-länder att klättra upp på den ekonomiska stegen och utvecklas likadant så som de rika länderna har. Det förklaras genom att u-länderna befinner sig i ett långsiktigt beroendeförhållande gentemot i-länderna där de utnyttjas av den kapitalistiska ekonomins struktur⁴⁹. Vilka roller har parterna haft i förhållande till varandra för 40 år sedan jämfört med tills idag? Vad har förändrats och på vilket sätt är de beroende av till varandra idag?

---

⁴⁹ Nye sid 8

Bilagor

- Tal 1 -Cecilia Malmström “China EU – A partnership for reform” 28 januari 2016
http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2016/january/tradoc_154182.pdf
- Tal 2 - Jean Claude Juncker “The EU and China: A solid partnership” 29 juni 2015
http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-15-5278_en.htm
- Tal 3 - Martin Schulz "Marking the 40th anniversary of the EU-China relations: what next?" 3 mars 2015
http://www.europarl.europa.eu/the-president/en/press/press_release_speeches/speeches/speeches-2015/speeches-2015-march/pdf/marking-the-40th-anniversary-of-the-eu-china-relations-what-next-speech-at-the-chinese-academy-of-social-sciences-beijing-by-martin-schulz-president-of-the-european-parliament

Källförteckning

Böcker:

- *Att förstå internationella relationer*, Joseph S Nye Jr. Bearbetad av Fredrik Bynander, 1:a upplagan, 2011, Prentice Hall.
- *An introduction to international theory* Jill Steans, Lloyd Pettiford, Thomas Diez och Imas El Anis. Pearson 2010 3:e upplaga
- *Europe and China- Strategic partners or rivals?* Edited by Roland Vogt, Global connections Hong kong university press 2012
- *I Europamissionens tjänst*, Claes G. Alvstam centrum for Europaforskning vid Göteborgs universitet skrift nr 25, 2011
- *Soft power- the means to success in world politics*, Joseph S. Nye, Jr PublicAffairs New York, 2004
- *Textens mening och makt*, Göran Berström & Kristina Boréus, 2:a upplagan, 2005, Studentlitteratur
- *The globalization of world politics- an introduction to international relations* , John Baylis , Steve Smith & Patricia Owens, 5:e upplagan, 2011, Oxford university Press.
- *Tianmen redux- den bortglömda massakern som förändrade världen*, Johan Lagerkvist, Albert Bonniers förlag , 2014

Hemsidor:

- Europaparlamentet IN-DEPTH ANALYSIS United States - China relations, a complex balance between cooperation and confrontation, Författare Roberto Bendini 2016 . Hämtad 7 maj 2016
http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2016/570464/EXPO_IDA%282016%29570464_EN.pdf
- Europaparlamentet “Trade and economic relations with China 2015” Författare Roberto Bendini och Barbara Barone. Hämtad 8 maj 2016
http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2015/549062/EXPO_IDA%282015%29549062_EN.pdf
- Europaparlamentet “China’s foreign policy and external relations” Matthieu Burnay 2015 . Hämtad 7 maj 2016
http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/549057/EXPO_STU%282015%29549057_EN.pdf
- Europaparlamentet 2006 , Utskottet för Internationell Handel, 2006. Marknadsekonomisk status och Folkrepubliken Kina. (Presenterad 16/01/2006 av Utskottets Sekretariat, Generaldirektoratet för EU-extern politik.) Hämtad 12 maj 2016
http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2004_2009/documents/cm/598/598044/598044sv.pdf

- European Union- External action Hämtad 12 augusti 2016
http://eeas.europa.eu/factsheets/news/eu-china_factsheet_en.htm
- Friends of Europe publicerad 3 feb 2016 ”Frankly speaking” . Hämtad 6 maj 2016
<http://www.friendsofeurope.org/global-europe/frankly-speaking-europe-china-a-curious-conversation/>
- Infomationsblad om “Horizion 2020” Hämtad 12 augusti
https://eeas.europa.eu/delegations/china/documents/eu_china/research_innovation/2_horizon/140708_h2020_pguides_china_chinese.pdf
- “Memorandum of understanding” IPR- Dialog mellan Cecilia Malmström och Gao Hucheng från 2015. Hämtad 12 augusti 2016
http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/july/tradoc_153588.pdf
- Nations online, The most populated cities in China , hämtad 18 april 2016
http://www.nationsonline.org/oneworld/china_cities.htm
- Regeringskansliet, Utrikeskansliets Mänskliga rättigheter rapport 2013/2014, upprättad av enheten för Asien och Oceanien Hämtad 5 maj 2016
<file:///C:/Users/Astrid/Downloads/DM5-Asien%20och%20Oceanien-Kina,%20MR-rapport%202013.pdf>
- SIEPS Författare: Anna Michalski och Zhongqi Pan, 2015 . Hämtad 13 april 2016
http://www.sieps.se/sites/default/files/Sieps%202015_6_rapp_eng.pdf
- The World Bank , hämtad 18 april 2016
<http://www.worldbank.org/en/country/china/overview#3>
- *What is Global Governance?* Lawrence S. Finkelstein, publicerad av ; Rienner Publishers Stable URL 2012 Hämtad 12 augusti
<http://maihold.org/mediapool/113/1132142/data/Finkelstein.pdf>
- Xihuanet, 40th anniversary of establishment of EU- CHIna diplomatic relations , hämtad 13 april 2016
<http://www.xinhuanet.com/english/special/chinaeurope40/>